

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มกาแฟสดของผู้บริโภค ในอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการบริโภคเครื่องดื่มกาแฟสดของผู้บริโภค ในอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มกาแฟสดของผู้บริโภค จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล และเพื่อเปรียบเทียบปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มกาแฟสดของผู้บริโภค จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล โดยมีกระบวนการและขั้นตอน ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ที่ดื่มกาแฟสดและอยู่ในวัยทำงาน ซึ่งปฏิบัติงานในสำนักงานต่าง ๆ (office building) อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป จำนวนประมาณเดือนละ 10,000 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ที่ดื่มกาแฟสดและอยู่ในวัยทำงาน เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (simple random sampling) และขนาดกลุ่มตัวอย่างได้จากตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan (1970, p.608) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 351 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

1. การศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. การจัดทำโครงสร้างของแบบสอบถามให้มีเนื้อหาครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ แบบสอบถามมี 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มกาแฟสด จำนวน 11 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบให้เลือกตอบ (check list)

ส่วนที่ 3 ปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มกาแฟสด แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ผลិតภัณฑ์ จำนวน 7 ข้อ ด้านราคา จำนวน 3 ข้อ ด้านสถานที่/ช่องทางการจัดจำหน่าย จำนวน 7 ข้อ และด้านส่งเสริมการตลาด จำนวน 4 ข้อ รวมทั้งหมด 21 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert)

3. นำแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาภาคนิพนธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ได้ตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา และวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็นการศึกษาความเที่ยงตรง (validity) ของแบบสอบถามแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้คำถามชัดเจนสามารถสื่อความหมายได้ตรงประเด็นและเหมาะสมยิ่งขึ้น

4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลดังกล่าวมาหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8762

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่าง โดยนำแบบสอบถามไปแจกกลุ่มตัวอย่าง กรอกข้อมูล จำนวน 351 ฉบับ และขอรับคืนด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามคืนมา จำนวน 351 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม จะนำมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ทุกชุด และนำมาลงรหัสประมวลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป หากความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มกาแฟสด โดยใช้ความถี่และค่าร้อยละ (percentage)

2. วิเคราะห์ปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มกาแฟสดของผู้บริโภค จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
3. เปรียบเทียบพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มกาแฟสดของผู้บริโภค จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล โดยใช้ χ^2 (ไค-สแควร์)
4. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของคะแนนปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มกาแฟสดของผู้บริโภค จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล โดยใช้ t-test และ F-test
5. เปรียบเทียบพหุคูณเพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยของคะแนนปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มกาแฟสดของผู้บริโภค จากการวิเคราะห์ความแปรปรวน โดยวิธีของ Least Significant Difference (LSD)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน χ^2 , t-test, F-test และ LSD ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ย

สูตร	\bar{X}	=	$\frac{\sum fx}{n}$
เมื่อ	\bar{X}	=	ค่าเฉลี่ย
	$\frac{\sum fx}{n}$	=	ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่ กับค่าคะแนน
	n	=	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สูตร	SD	=	$\sqrt{\frac{\sum fx^2}{n} - \left(\frac{\sum fx}{n}\right)^2}$
เมื่อ	SD	=	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\frac{\sum fx}{n}$	=	ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่ กับคะแนน
	$\frac{\sum fx^2}{n}$	=	ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่ กับคะแนน
	n	=	แต่ละจำนวนยกกำลังสอง
	n	=	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3. การทดสอบไค-สแควร์ (χ^2)

$$\begin{aligned} \text{สูตร } \chi^2 &= \sum \frac{(O-E)^2}{E} \\ \chi^2 &= \text{ค่าไค-สแควร์} \\ O &= \text{ความถี่ที่ศึกษามาได้ (Observed frequency)} \\ E &= \text{ความถี่ที่หวังไว้โดยทฤษฎี (Expected frequency)} \end{aligned}$$

4. การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย

$$\begin{aligned} \text{สูตร } t &= \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}} \\ \text{เมื่อ } t &= \text{การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย} \\ \bar{X}_1, \bar{X}_2 &= \text{ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2} \\ S_1^2, S_2^2 &= \text{ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2} \\ n_1, n_2 &= \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2} \end{aligned}$$

5. การวิเคราะห์ความแปรปรวน (analysis of variance) (Best and Kahn, 1998, p.406)

$$\begin{aligned} \text{สูตร } F &= \frac{MS_b}{MS_w} \\ \text{เมื่อ } F &= \text{อัตราส่วนความแปรปรวน (variance ratio)} \\ MS_b &= \text{ค่าเฉลี่ยความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม} \\ MS_w &= \text{ค่าเฉลี่ยความแปรปรวนภายในกลุ่ม} \end{aligned}$$

6. การเปรียบเทียบพหุคูณเพื่อทดสอบว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดที่แตกต่างกัน ใช้วิธีของ Least

Significant Difference (LSD)

$$\begin{aligned} \text{สูตร } LSD &= t_{\infty} \sqrt{MS_w \left[\frac{n_1 + n_2}{n_1 n_2} \right]} \\ \text{เมื่อ } LSD &= \text{Least Significant Difference} \\ t &= \text{การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย} \\ MS_w &= \text{ค่าเฉลี่ยความแปรปรวนภายในกลุ่ม} \\ n_1, n_2 &= \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2} \end{aligned}$$